

Komplex minősítéssel összefüggő információk

A komplex minősítésről

Emberi Erőforrások Minisztériuma Központi Ügyfélszolgálati Irodájának A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai. 2021. c. kiadványa szerint „A rehabilitációs hatóság komplex minősítés keretében megvizsgálja a kérelmező egészségi állapotának százalékos mértékét, a rehabilitálhatóságot, és a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálhatósága esetén rehabilitációs javaslatot készít.”

A komplex minősítést végző **bizottság** minimum 4 tagból áll – a szakértői bizottság orvosszakértő elnökéből, a vizsgálatot végző orvosszakértőből, valamint a foglalkozási rehabilitációs szakértőből és a szociális szakértőből. A komplex minősítés **célja** a kérelmező egészségi állapotának, a rehabilitálhatóságnak, a rehabilitáció lehetséges irányának, a rehabilitációs szükségleteknek, továbbá a rehabilitációhoz szükséges időtartamnak a megállapítása. A szakértői vizsgálat történhet a szakértői bizottság kijelölt vizsgálati **helyszínén**, az igénylő lakóhelyén, tartózkodási helyén, valamint iratok alapján.

A komplex minősítést alapesetben a szakértői bizottság hivatali vizsgálóhelyén kell elvégezni. A személyes vizsgálat alkalmával nagyon fontos, hogy az igénylő magával hozza az összes egészségügyi dokumentációját, különös tekintettel a korábban be nem küldött, vagy időközben készült zárójelentéseket, szakorvosi leleteket, illetőleg a személyazonosításra szolgáló okmányait (személyazonosítására alkalmas arcképes okmányt, lakcímet igazoló hatósági igazolványt, és a TAJ kártyát).

Indokolt esetben, amikor a minősítéshez az érintett személy környezetének, önellátási vagy önkiszolgálási képességének megismerése szükséges, vagy a háziorvos és/vagy kezelőorvos igazolja, hogy az igénylő nem tud a szakértői vizsgálaton állapota vagy betegsége miatt megjelenni, a szakértői vizsgálatokra az igénylő lakóhelyén, vagy tartózkodási helyén is sor kerülhet. A szükségességről, indokoltságról a rendelkezésre álló iratok alapján a bizottság elnöke dönt. Megalapozottság hiányában a helyszíni vizsgálat elutasítható.

Irat alapú véleményezésre a jogszabályi feltételek fennállása, illetve külön ilyen irányú kérés esetén van lehetőség (pl. intézeti, kórházi vagy állandó otthoni ápolásra szoruló fekvőbeteg esetén). Az irat alapján történő véleményezés alapja csak a formai és tartalmi szempontból is megfelelő dokumentáció lehet.

A szakértői szerv mellőzheti a személyes vizsgálatot az Emberi Erőforrások Minisztériuma Központi Ügyfélszolgálati Irodájának A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai. 2021. c. kiadványa szerint, ha:

- „a szakértői szerv vagy jogelődje által kiállított, az érintett személy rendelkezésére álló szakvéleményben, szakhatósági állásfoglalásban vagy határozatban foglaltak szerint az érintett személy állapota végleges,
- a szakértői szerv vagy jogelődje által kiállított, az érintett személy rendelkezésére álló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás vagy határozat időbeli hatálya alatt kerül sor az újabb minősítésre, vagy
- az érintett személy állapota a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció, egyéb irat alapján megalapozottan megítélhető.”

A komplex minősítés szempontjai

A komplex minősítés során olyan személyre szabott és több szakterület értékelési szempontjait figyelembe vevő komplex szakértői bizottsági vélemény kialakítása a cél, mely az érintett személy egészségi állapotát, az ebből származó kizáró és korlátozó tényezőket, egészségkárosodásának jellegét, munkaerő-piaci helyzetét, foglalkoztatási előzményeit, adottságait és korlátait, valamint a fennálló orvosi, foglalkozási és szociális szükségleteit is egyaránt vizsgálja.

A komplex minősítés során alkalmazandó pontosan részletezett orvosi, szociális és foglalkozási rehabilitációs szakértői minősítési szempontokat a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet (a továbbiakban NEFMI rendelet) tartalmazza.

A komplex minősítést szakértői bizottság végzi. A komplex minősítést végző szakértői bizottság a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet szerint minimum 4 tagból áll – a vizsgálatot végző orvosszakértőből, foglalkozási rehabilitációs szakértőből, szociális szakértőből, valamint a szakértői bizottság orvosszakértő elnökéből. A szakértők a komplex minősítést minden esetben az irányadó hatályos jogszabályoknak, illetve a szakmai sztenderdeknek megfelelően készítik el és indokolják.

Az orvosszakértő munkája során a NEFMI rendelet 1. mellékletében meghatározott szempontrendszer alapján értékeli a kérelmező által benyújtott orvosi dokumentumokat, iratokat, elvégzi a személy orvosszakértői vizsgálatát, majd annak alapján elkészíti az orvosi rész-szakvéleményt, amelyben meghatározza az egészségi állapot mértékét, javaslatot tesz az orvosi rehabilitációra, a rehabilitációhoz szükséges időtartamra. Az orvosszakértő a komplex minősítés részeként elvégzett szakértői vizsgálat során diagnosztikai tevékenységet nem végez.

A komplex minősítés keretében az orvosi vizsgálatot követően foglalkozási rehabilitációs szakértői és szociális szakértői interjúra kerül sor.

A foglalkozási rehabilitációs szakértői és szociális szakértői interjú a vizsgálatot kérő személy által hiánytalanul kitöltött „Nyilatkozat a szakértői minősítéshez” c. nyomtatványban foglaltak alapulvételével történik. A nyomtatványt a

megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak megállapítása ellátása, vagy a komplex minősítés eredményét tartalmazó hatósági bizonyítvány kiállítása iránti kérelem mellékleteként kell előterjeszteni.

A foglalkozási rehabilitációs szakértő feladata a rehabilitálhatóság foglalkoztatási szempontú vizsgálata.

Rehabilitálhatóság esetén javaslatot tesz a rehabilitáció lehetséges irányára, a rehabilitációs szükségletekre, és a rehabilitációhoz szükséges időtartamra.

A foglalkozási szakértői vélemény 15 értékelési szempont mentén készül el:

- 1.Foglalkoztatási előzmények értékelése
- 2.Képzettség, tanulmányi előzmények értékelése
- 3.Személyes érdeklődésének összhangja a foglalkoztatási lehetőségekkel
- 4.Életpálya karaktere, munkára szocializáltsága, életútjának értékelése
- 5.Életkora
- 6.Mobilitási képessége, lehetősége, lakóhely-munkahely
- 7.Speciális foglalkoztatási feltételek szükségessége
- 8.Munkahelyi terhelhetőség
- 9.Egyéb hátrányos helyzetű csoporthoz tartozás
- 10.Életmód
- 11.Egyéb akadályozó, korlátozó tényezők
- 12.Meglévő, felajánlható foglalkozás munkaerő-piaci pozíciója
- 13.Foglalkoztatási lehetőségek, munkáltatók
- 14.Térség foglalkoztatási helyzete, perspektívák
- 15.Foglalkoztatás esetén igénybe vehető kedvezmények, támogatások

A szociális szakértő a komplex minősítés során elvégzi a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálatát. Az interjú alkalmával felméri az ellátást igénylő személy szociális szükségleteit, feltárja azokat a problémákat, amelyek a foglalkozási rehabilitáció folyamatát befolyásolják. Rehabilitálhatóság fennállásakor javaslatot tesz a (szociális) rehabilitációs szükségletekre és időtartamra.

A szociális szakértő az alábbi szempontok alapján értékeli az interjú során elhangzottakat:

- 1.Önellátás, önkiszolgálás szociális háttere
- 2.Napi feladatok ellátása
- 3.Kommunikáció
- 4.Motiváció, attitűdök
- 5.Életvezetés, önálló életvitel
- 6.Probléma megoldási képesség, alkalmazkodás a változáshoz
- 7.Mobilitás
- 8.Érzelmi kapcsolatok
- 9.Családi, közösségi kapcsolatok
- 10.Családtagok ellátása

Miután minden szakértő elkészíti a rész-szaktevélményét, a komplex minősítést végző szakértői bizottság a komplex minősítés bizottsági véleményt bizottsági állásfoglalás alapján hozza meg. A bizottsági döntésben foglaltakért a bizottsági elnök felelős. Amennyiben a bizottság orvosszakértői között az egészségi állapot mértékével vagy az önellátási képességgel kapcsolatban merülne fel vita, illetve ha komplex minősítés során a szakértői bizottság tagjai között a rehabilitáció lehetséges irányára, a rehabilitációs szükségletek vagy rehabilitációhoz szükséges időtartam tekintetében nincs egyetértés, a bizottság elnöke dönt

Minősítési kategóriák

Amennyiben a komplex minősítés során megállapításra kerül, hogy a kérelmező egészségi állapotának mértéke 60 %-os vagy kisebb mértékű, továbbá a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik, megváltozott munkaképességű személynek minősül.

A megváltozott munkaképességű személy az egészségi állapota alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3. § (2) bekezdése és a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: NEFMI rendelet) szerint minősítési kategóriákba sorolható.

A jogszabályban foglaltak szerint az alábbi minősítési kategóriák lehetségesek:

B1 – foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható (51-60% közötti egészségi állapot).

B2 – egészségi állapota alapján rehabilitálható, azonban a külön jogszabályban meghatározott egyéb körülményei miatt nem foglalkoztatható, foglalkozási rehabilitációja nem javasolt (51-60% közötti egészségi állapot).

C1 – tartós foglalkozási rehabilitációt igénylő személy (31-50% közötti egészségi állapot).

C2 – egészségi állapota alapján tartós rehabilitációt igényel, azonban a külön jogszabályban meghatározott egyéb körülményei miatt nem foglalkoztatható, foglalkozási rehabilitációja nem javasolt (31-50% közötti egészségi állapot).
D – csak folyamatos támogatással foglalkoztatható megváltozott munkaképességű munkavállaló (1-30% közötti egészségi állapot).

E – egészségkárosodása jelentős, önellátásra részben, vagy egyáltalán nem képes

A minősítési kategóriák függvényében azok minősülnek megváltozott munkaképességű személynek, akik rendelkeznek a megállapításhoz szükséges feltételekkel, rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásra válhatnak jogosulttá. Az ellátás típusát az egészségi állapot mellett az érintett személy rehabilitálhatósága is befolyásolja.

Rokkantsági ellátásra lehetnek jogosultak, ha a NEFMI rendeletben meghatározott egyéb körülményeik miatt foglalkozási rehabilitációjuk nem javasolt (B2, C2, D és E minősítési kategória).

Rehabilitációs ellátásra az válhat jogosulttá, akinek a foglalkozási rehabilitációja javasolt, ezen belül foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (B1 és C1 minősítési kategória).

Minősítési kategóriák szerinti ellátási összegek

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3.§ alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően két félék lehetnek:

- rehabilitációs ellátás,
- rokkantsági ellátás.

A 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról 8/A.§ alapján az **alapösszeg 2024. január 1-jétől: 137.655 Ft.**

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak összege 2024. január 1-jétől a minősítési kategóriák függvényében az alábbiak szerint alakul:

Ellátás neve	Megtartott egészség mértéke	Összege (Ft/fő/hó)	Minimum összeg	Maximum összeg
Rehabilitációs ellátás	51–60% közötti egészségi állapot (B1 kategória)	a havi átlagjövedelem 35%-a	alapösszeg 30%-a 41.297 Ft	alapösszeg 40%-a 55.062 Ft
	31–50% közötti egészségi állapot (C1 kategória)	havi átlagjövedelem 45%-a	alapösszeg 40%-a 55.062 Ft	alapösszeg 50%-a 68.828 Ft
Rokkantsági ellátás	51–60% közötti egészségi állapot (B2 kategória)	a havi átlagjövedelem 40%-a	alapösszeg 30%-a 41.297 Ft	alapösszeg 45%-a 61.945 Ft
	31–50% közötti egészségi állapot (C2 kategória)	a havi átlagjövedelem 60%-a	alapösszeg 45%-a 61.945 Ft	alapösszeg 150%-a 206.483 Ft
	1–30% közötti egészségi állapot (D kategória)	a havi átlagjövedelem 65%-a	alapösszeg 50%-a 68.828 Ft	alapösszeg 150%-a 206.483 Ft
	1–30% közötti egészségi állapot (E kategória)	a havi átlagjövedelem 70%-a	alapösszeg 55%-a 75.710 Ft	alapösszeg 150%-a 206.483 Ft

A komplex minősítés időbeli hatálya

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) értelmében a komplex minősítés időbeli hatálya azon közigazgatási hatósági eljárást lezáró érdemi döntést követő naptól kezdődik, amely során a komplex minősítést elvégezték.

A komplex minősítés időbeli hatálya

a.) A megváltozott munkaképességű személy haláláig tart, amennyiben

- végleges állapotú személy;
- a felülvizsgálatra az ellátás megállapításáról szóló vagy a felülvizsgálati eljárás során hozott döntésben meghatározott időpontban, vagy a felülvizsgálati eljárás megindításának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam a 10 évet nem haladja meg;

- az Mmtv. 3. § (2) bekezdés b) pont bd) alpontjában meghatározott minősítési kategória szerint részesül rokkantsági ellátásban, azaz egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes (E kategória);
- az Mmtv. 32. § (1) bekezdésében foglaltak alapján rokkantsági ellátásban és a 33. § (1) bekezdésében foglaltak alapján rehabilitációs ellátásban részesülő személy esetén, ha a rehabilitációs hatóság az Mmtv. 38/C. § (1) bekezdésének alkalmazásával, a komplex minősítés elvégzése nélkül az ellátás változatlan összegű, rokkantsági ellátásként történő továbbfolyósításáról döntött.

b.) A rehabilitációhoz szükséges időtartam végéig tart, amennyiben a rehabilitációhoz szükséges időtartamot az Mmtv. értelmében meg kellett határozni,.

c.) Amennyiben rehabilitációhoz szükséges időtartamot az Mmtv. értelmében nem kellett meghatározni és

- rokkantsági ellátás került megállapításra, úgy a rokkantsági ellátás megállapításáról rendelkező döntésben előírt felülvizsgálat alapján indult közigazgatási hatósági eljárást lezáró érdemi döntés keltéig tart;
- rokkantsági ellátás nem került megállapításra, vagy a megállapított ellátás a felülvizsgálat meghatározott időpontját megelőzően megszüntetésre került, úgy az előírt felülvizsgálat hónapjának utolsó napjáig tart.

Amennyiben az érintett újabb komplex minősítésre kerül sor a fent megjelölt pontokban foglalt időtartamokon belül, a (korábbi) komplex minősítés időbeli hatálya az ismételt komplex minősítés alapján hozott döntés keltéig

Felülvizsgálat

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban Mmtv) 19. § (1) pontja alapján a komplex minősítés során megállapított körülményekre vonatkozóan a rehabilitációs hatóság felülvizsgálatot végez:

- az ellátást megállapító döntésben meghatározott időpontban,
- az ellátott kérelmére,
- a rehabilitációs ellátásban részesülő egészségi állapotában történt, a rehabilitációt lehetetlenné tevő tartós rosszabbodás vagy legalább 60 napi egybefüggő keresőképtelen állapot esetén,
- olyan tényről vagy körülményről történő tudomásszerzés esetén, amely valószínűsíti, hogy a korábbi komplex minősítés során megállapított körülmény nem áll fent (rendkívüli felülvizsgálat), vagy
- célzott vizsgálatok elrendelése esetén.

Az Mmtv. 19. § (2) és (3) pontjai szerint ha a felülvizsgálat során a rehabilitációs hatóság megállapítja, hogy állapotváltozás történt (azaz a minősítési kategória eltér a felülvizsgálatot megelőzően megállapított minősítési kategóriától), az ellátást az új minősítési kategória figyelembevételével állapítják meg. Ha a megállapított ellátás összege csökken, azt a döntést követő második hónap első napjától vezetik be. Ha azt állapítják meg, hogy állapotváltozás nem következett be, a korábbi ellátást kell továbbfolyósítani.

Hatósági bizonyítvány

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény értelmében a hatósági bizonyítvány valamely tény, állapot, vagy egyéb adat igazolására szolgáló okirat, melyet adott hatóság jogszabályban meghatározott esetekben az ügyfél kérelmére állít ki.

A komplex minősítés eredményéről szóló hatósági bizonyítvány, az abban foglalt egészségi állapot mértékétől függően – a komplex minősítés időbeli hatálya alatt – felhasználható pl.:

- megváltozott munkaképességű személyek ellátása igénylésénél az egészségi állapot igazolására,
- kiemelt ápolási díj igényléséhez az ápolást igénylő személy egészségi állapotának igazolására (E kategória esetén),
- foglalkoztató, munkáltató részére megváltozott munkaképesség igazolására, továbbá
- olyan kedvezmények, ellátások, támogatások igényléséhez, amelyekhez meghatározott mértékű egészségi állapot fennállásának igazolása szükséges az egyéb feltételeknek való megfelelésen túl.

A komplex minősítés során megállapításra kerül az érintett egészségi állapotának százalékos mértéke, minősítési kategóriája, ezen felül rehabilitálhatóság fennállása esetén a szakértői bizottság orvosszakértő, foglalkozási rehabilitációs és szociális szakértő tagjai által megfogalmazott rehabilitációs javaslat.

Amennyiben a hatósági bizonyítványt kiemelt ápolási díjra való jogosultság elbírálásához, az ápolat egészségi állapotának igazolására igénylik, a komplex minősítés során a rehabilitálhatósági vizsgálatát nem kell elvégezni, amennyiben az ápolat személy a komplex minősítési bizottsági vizsgálat időpontját megelőzően a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Illetékesség, előterjesztés

A komplex minősítés elvégzésére és ennek eredményéről szóló hatósági bizonyítvány kiadására a kérelmező (bejelentett) lakóhelye vagy (bejelentett) tartózkodási helye szerinti vármegyei kormányhivatal, a fővárosban és Pest vármegyében Budapest Főváros Kormányhivatala, mint rehabilitációs hatóság az illetékes.

A komplex minősítés eredményéről szóló hatósági bizonyítvány iránti kérelem a „Kérelem a komplex minősítés eredményéről szóló hatósági bizonyítvány kiadásához” elnevezésű nyomtatványon terjeszthető elő. Kérelmező minden 15. életévét betöltött személy lehet.

A kérelem-formanyomtatványhoz mellékelni szükséges:

- a háziorvos által kiállított „ORVOSI BEUTALÓ az orvosszakértői szervhez, illetve FOB-hoz a munkaképesség-változás vagy a keresőképesség felülvéleményezése céljából” elnevezésű nyomtatványt [a keresőképtelenség és keresőképesség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló 102/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet 4. sz. melléklete],
- az egészségi állapotra vonatkozó összes orvosi dokumentációt (zárójelentéseket, szakorvosi leleteket),
- a „Nyilatkozat a szakértői minősítéshez” című nyomtatványt kitöltve,
- az illetékes járási hivatal, kormányhivatal, NRSZH, ORSZI, OOSZI szakvéleményeket/szakhatósági állásfoglalásokat – amennyiben korábban már sor került orvosi felülvizsgálatára,
- amennyiben foglalkoztatott, a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás orvosának tájékoztatóját az érintett személy munkaköri feladatairól, a munkavégzés körülményeiről, kockázati viszonyairól, valamint arról, hogy egészségi állapota alapján jelenlegi munkakörében tovább foglalkoztatható-e,
- amennyiben a komplex minősítése során szükségessé váló személyes megjelenését mozgás- vagy járóképtelensége akadályozza, ennek igazolásáról szóló kezelőorvosi (háziorvosi) igazolást,
- a cselekvőképességet részlegesen vagy teljesen korlátozó gondnokság alatt álló kérelmező esetén a gondnok-kirendelésről szóló gyámhivatali határozatot,

meghatalmazott által előterjesztett kérelem (és mellékletei) esetében a szabályszerű meghatalmazást.

Abban az esetben, ha a kiemelt ápolási díjat igénylő ügyfél rendelkezik 2011. december 31-ét követően készült érvényes szakhatósági állásfoglalással vagy szakértői bizottsági komplex minősítéssel, amely igazolja, hogy az ápolandó személy egészségi állapota „E” minősítési kategóriába tartozik, akkor ezt az érvényes szakhatósági állásfoglalást vagy összefoglaló véleményt kell csatolnia a járási hivatalnál előterjesztendő, kiemelt ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez.

A hatósági bizonyítvány érvényességének időtartama

A komplex minősítés eredményét tartalmazó hatósági bizonyítvány érvényességének (hatályának) időtartama megegyezik a komplex minősítés időbeli hatályával. A komplex minősítés időbeli hatálya a „Komplex minősítéssel összefüggő információk” c. tájékoztató anyagban került kifejtésre.

Amennyiben a hatósági bizonyítvány érvényességi időtartamán belül bármely okból az érintett újabb komplex minősítésére kerül sor, a korábban kiadott hatósági bizonyítvány érvényessége – figyelemmel az alapjául szolgáló komplex minősítés időbeli hatályában bekövetkező változásra – az újabb komplex minősítés alapján hozott döntés (határozat, hatósági bizonyítvány) keltéig tart.